

Sygn. akt IV CSK 86/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa C.S. i F.S.
przeciwko B.N. i M.N.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w G.
z dnia 31 maja 2017 r., sygn. akt V ACa [...] /14,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanych na rzecz powodów kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W świetle tej regulacji, cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Jednocześnie przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazali, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, a także potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości, tj. potrzeba wykładni pojęcia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej użytego w art. 118 k.c. i odpowiedzi na pytanie, czy w ustalonym w niniejszej sprawie stanie faktycznym mamy do czynienia z roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Wskazywali również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, z uwagi na sprzeczność przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni prawa materialnego, art. 720 § 1 i 2 k.c., polegającej na uznaniu, że kwestia autentyczności podpisów pożyczkodawców na pisemnej umowie pożyczki z dnia 5 lutego 2002 r. nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Przypomnieć należy, że wynik badania czy w sprawie istnieją wskazane przez skarżących przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania zależy m.in. od siły argumentacji prawnej zaprezentowanej przez

skarżącego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie. Tak więc przy przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy nie tylko sformułować to zagadnienie ale należy przedstawić wyczerpującą argumentację jurydyczną wskazującą, że zagadnienie takie w sprawie występuje, jest nowe, dotychczas w orzecznictwie nierozstrzygnięte i będzie miało znaczenie precedensowe przy rozstrzyganiu spraw podobnych. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Powołując się z kolei na przesłankę z art. 398² § 1 pkt 2 k.p.c. skarżący powinien wykazać, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany dotychczasowej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem wskazywanego przepisu oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, z dnia 20 listopada 2015 r., III CSK 269/15, nie publ.).

Skarżący nie sprostali powyższym wymogom. Problematyka pojęcia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej użytego w art. 118 k.c. nie jest zagadnieniem nowym i była już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego który wskazywał, że różnicowanie terminów przedawnienia określonych w art. 118 k.c. jest uzależnione od rodzaju roszczenia z punktu widzenia jego związku z określonym rodzajem działalności, a zastosowanie terminu trzyletniego przepis ten wiąże z prowadzeniem działalności gospodarczej w szerokim rozumieniu. O tym, czy dane roszczenie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, każdorazowo decydują konkretne okoliczności, wśród których znaczenie ma nie tylko charakter podmiotu, z którego działalności wynika roszczenie, ale też rodzaj tego roszczenia i stopień jego powiązania z działalnością gospodarczą podmiotu uprawnionego. Wynika to z treści art. 118 k.c.

in fine k.c., odwołującej się wprost do związku roszczenia z prowadzeniem działalności gospodarczej, którego zbadanie wymaga oceny treści i charakteru tego roszczenia w kontekście wymaganego związku z prowadzeniem działalności gospodarczej (zob. wyrok z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 480/16, nie publ.). Z działalnością gospodarczą mamy do czynienia gdy działalność taką cechuje: fachowość, podporządkowanie regułom opłacalności i zysku lub przynajmniej zasadzie racjonalnego gospodarowania, działanie na własny rachunek, powtarzalność oraz uczestnictwo w obrocie gospodarczym. To, czy danej działalności można przypisać cechy działalności gospodarczej, zależy od konkretnych okoliczności rozpoznawanej sprawy, także kontekstu prawnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 40/91, OSNCP 1992, z. 2, poz. 17, z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSNCP 1992, z. 5, poz. 65, z dnia 14 marca 1995 r., III CZP, 6/95, OSNC 1995, z. poz. 72, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2008 r., III CSK 260/07, OSP 2009, z. 2, poz. 21).

Skarga kasacyjna nie zawiera nowych argumentów przemawiających za potrzebą rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego wskazanej wyżej problematyki. Nie jest natomiast uniwersalnym zagadnieniem prawnym rozstrzygnięcie czy konkretnej sprawie, na podstawie określonego stanu faktycznego dane roszczenie należy uznać jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Skarżący nie wykazali też potrzeby dodatkowego, ponad dokonanego już w orzecznictwie, wyjaśnienia wykładni art. 118 k.c., oraz nie podali faktycznych rozbieżności w orzecznictwie dotyczącym tego przepisu.

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ §1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami prawa albo wydane zostało w wyniku dostrzegalnej w sposób pewny i niewątpliwy bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej błędnej wykładni lub niewłaściwego

zastosowania prawa (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2011 r., I PK 237/10, 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, 24 lutego 2012 r., V CSK 225/11, 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15). Jeżeli przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest stanowisko skarżącego, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, to powinien on w uzasadnieniu wniosku zamieścić wywód prawny wykazujący takie kwalifikowane naruszenie prawa. Przytoczone okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (por np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., II CZ 89/2005, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 2004/06, i z dnia 24 lutego 2006 r., IV CSK 8/06).

Skarżący nie przedstawili przekonujących argumentów świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Wskazali, że ocena autentyczności podpisów pożyczkodawców na pisemnej umowie pożyczki z dnia 5 lutego 2002 r. dokonana przez Sąd drugiej instancji jest błędna i powinna była prowadzić do wniosku, że skarżący nie zawarli z powodami tej umowy. Uszło ich uwagi, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest związany dokonanymi przez sądy *meriti* ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz w związku z § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j.: Dz.U.2018 r., poz. 265).

jw

ał